

PHÁT HUY CẢM THỤ ÂM NHẠC CHO HỌC SINH SINH VIÊN KHOA NGHỆ THUẬT TRƯỜNG ĐẠI HỌC HẠ LONG

Hoàng Thị Yến
Khoa Nghệ thuật Trường Đại học Hạ Long

Tóm tắt: Âm nhạc không chỉ là một môn nghệ thuật mà còn là phương tiện quan trọng để phát triển trí tuệ và cảm xúc của con người. Bài viết này nhấn mạnh sự cần thiết của việc nâng cao khả năng nhận biết, hiểu và thể hiện các yếu tố âm nhạc của sinh viên. Điều này không chỉ giúp họ phát triển trong môi trường nghệ thuật mà còn khơi dậy niềm đam mê, rèn luyện kỹ năng biểu diễn, tăng cường sự tự tin và nuôi dưỡng tình thân kiên trì theo đuổi mục tiêu cá nhân. Vượt ra ngoài khía cạnh chuyên môn, việc bồi dưỡng khả năng cảm thụ âm nhạc còn góp phần vào sự phát triển trí tuệ, nâng cao cảm quan thẩm mỹ và nuôi dưỡng tình yêu thương, lòng trắc ẩn trong mỗi sinh viên.

Từ khóa: Cảm thụ âm nhạc, sinh viên, Khoa Nghệ thuật, Trường Đại học Hạ Long.

ENHANCING MUSICAL APPRECIATION FOR STUDENTS OF THE FACULTY OF ARTS, HA LONG UNIVERSITY

Hoang Thi Yen
Faculty of Arts, Ha Long University

Abstract: Music is not just an artistic subject but also an important means of developing human intelligence and emotions. This article highlights the necessity of enhancing students' ability to recognize, understand, and express musical elements. This not only helps them excel in an artistic environment but also ignites their passion, hones their performance skills, strengthens their confidence, and instills perseverance in their personal goals. Beyond the professional aspect, fostering musical appreciation also contributes to intellectual growth, enhances aesthetic sensibilities, and nurtures love and compassion in each student.

Keywords: Musical appreciation, students, Faculty of Arts, Ha Long University

Nhận bài: 11/05/2025

Phản biện: 10/06/2025

Duyệt đăng: 15/06/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Tại Khoa Nghệ thuật, Trường Đại học Hạ Long, việc phát huy khả năng cảm thụ âm nhạc cho học sinh, sinh viên (HSSV) ngành nghệ thuật âm nhạc là một trong những nhiệm vụ cốt yếu nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và phát triển toàn diện. Thực tế cho thấy khả năng cảm thụ âm nhạc của học sinh vẫn còn nhiều hạn chế như: đọc nốt nhạc, xướng âm, ghi âm, diễn đạt tính chất tình cảm tác phẩm v.v... Những vấn đề này không chỉ ảnh hưởng trực tiếp đến sự tiến bộ trong học tập, giảm sự tự tin về khả năng thể hiện bản thân trong các tình huống biểu diễn âm nhạc mà còn ảnh hưởng đến con đường phát triển sự nghiệp âm nhạc sau này. Do đó, việc cải thiện và nâng cao khả năng cảm thụ âm nhạc là một yêu cầu cấp thiết đối với công tác đào tạo tại Khoa Nghệ thuật, Trường Đại học Hạ Long.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Sự cần thiết của việc phát huy cảm thụ âm nhạc cho học sinh, sinh viên ngành nghệ thuật âm nhạc

Trong bối cảnh xã hội hiện đại với nhịp sống nhanh và áp lực ngày càng gia tăng, âm nhạc đã và đang trở thành một phương tiện thiết yếu giúp con người thư giãn, tái tạo năng lượng và nâng

cao đời sống tinh thần. Việc cảm thụ âm nhạc không đơn thuần là hoạt động thưởng thức mà còn là cách thức hiệu quả để lưu giữ, khám phá và phát huy các giá trị văn hóa được kết tinh qua những tác phẩm nghệ thuật qua nhiều thời kỳ. Trong lĩnh vực đào tạo nghệ thuật, khả năng cảm thụ âm nhạc không chỉ là yêu cầu cơ bản mà còn là yếu tố quyết định, góp phần giúp học sinh, sinh viên thành công trong các vai trò như nhạc sĩ, nhạc trưởng hay nghệ sĩ biểu diễn. Vì vậy, phát triển năng lực cảm thụ âm nhạc có ý nghĩa quan trọng không chỉ đối với cá nhân người học mà còn đối với cộng đồng và toàn bộ lĩnh vực đào tạo âm nhạc.

Đối với học sinh, sinh viên ngành nghệ thuật, việc nâng cao năng lực cảm thụ âm nhạc sẽ giúp các em nhận diện, phân tích và thể hiện sâu sắc hơn những yếu tố như giai điệu, tiết tấu, cấu trúc và hòa âm của tác phẩm. Đồng thời, các em cũng có khả năng lắng nghe một cách tinh tế những sắc thái biểu cảm và thông điệp nghệ thuật được gửi gắm qua mỗi bản nhạc. Nhờ đó, khả năng biểu diễn của sinh viên được cải thiện đáng kể, từ kỹ năng kỹ thuật cho đến sự thể hiện cảm xúc, góp phần hình thành nền tảng tư duy nghệ thuật và kỹ

năng chuyên môn toàn diện.

Âm nhạc là lĩnh vực đòi hỏi tính sáng tạo và trí tưởng tượng phong phú, do đó, quá trình phát triển cảm thụ âm nhạc chính là bước thúc đẩy tiềm năng sáng tạo và khả năng biểu đạt cá nhân của mỗi học sinh. Khi được khuyến khích thể hiện bản thân thông qua âm nhạc, các em không chỉ tăng cường sự tự tin mà còn định hình phong cách nghệ thuật riêng biệt. Hơn thế nữa, cảm thụ âm nhạc còn là phương tiện giúp người học truyền tải cảm xúc và tư duy một cách tinh tế, thông qua ngôn ngữ của âm thanh và giai điệu.

Âm nhạc cũng là chiếc cầu nối cảm xúc mạnh mẽ, giúp người học cảm nhận được bản sắc, phong cách và giá trị tinh thần của các nền âm nhạc khác nhau trên thế giới. Điều này không chỉ mở rộng năng lực cảm thụ nghệ thuật, mà còn góp phần nâng cao hiểu biết về lịch sử, xã hội và những tâm tư tình cảm của con người qua các thời đại. Từ đó, sinh viên không chỉ nâng cao vốn tri thức nghệ thuật mà còn mở rộng tầm nhìn văn hóa và khả năng ứng dụng trong hoạt động sáng tạo.

Ngoài khả năng biểu diễn cá nhân, âm nhạc còn đòi hỏi sự phối hợp hài hòa giữa các thành viên trong một tập thể như dàn hợp xướng, ban nhạc hoặc nhóm biểu diễn. Điều này yêu cầu sinh viên phải có khả năng lắng nghe, giữ nhịp, và đồng điệu với người khác, đồng thời rèn luyện kỹ năng giao tiếp, tinh thần trách nhiệm và khả năng hợp tác nhóm. Vì thế, việc tiếp xúc thường xuyên với âm nhạc trong môi trường học tập có tổ chức sẽ góp phần quan trọng trong việc hình thành kỹ năng làm việc nhóm hiệu quả.

Việc phát triển năng lực cảm thụ âm nhạc, do đó, không chỉ mang lại giá trị cá nhân cho học sinh, sinh viên mà còn đóng góp tích cực cho xã hội thông qua việc truyền cảm hứng nghệ thuật, lan tỏa giá trị nhân văn và thúc đẩy sự phát triển bền vững của giáo dục âm nhạc. Có thể khẳng định, âm nhạc không chỉ là phương tiện giải trí, mà còn là công cụ giáo dục mạnh mẽ, có khả năng bồi dưỡng tâm hồn và phát triển con người toàn diện. Vì vậy, việc khuyến khích học sinh, sinh viên tiếp xúc và tìm hiểu âm nhạc là một yêu cầu thiết yếu trong giáo dục hiện đại.

2.2. Đôi nét khái quát về khoa Nghệ thuật, Trường Đại học Hạ Long

Khoa Nghệ thuật (KNT) - Trường Đại học Hạ Long (Tr.ĐHHL) là một trong những đơn vị đào tạo nghệ thuật uy tín tại khu vực Quảng Ninh. Với bề dày truyền thống trong lĩnh vực giáo dục đào

tạo và biểu diễn nghệ thuật, KNT đã có nhiều đóng góp quan trọng trong việc đào tạo nguồn nhân lực nghệ thuật chất lượng cao, góp phần phát triển nền văn hóa nghệ thuật của tỉnh Quảng Ninh và cả nước. Trong quá trình phát triển, KNT đã đào tạo nhiều khóa học với các chuyên ngành như: biểu diễn nghệ thuật, hội họa, sư phạm âm nhạc và mỹ thuật. Nhiều học sinh, sinh viên (HSSV) của khoa đã trở thành nghệ sĩ chuyên nghiệp và bán chuyên nghiệp, ngoài ra KNT còn cung cấp nguồn HSSV có năng khiếu tốt cho các trường nghệ thuật Trung ương. Có thể khẳng định, môi trường học tập âm nhạc tại KNT, Tr.ĐHHL chính là nơi ươm mầm, là cơ sở nền tảng là động lực để cho các em lựa chọn và phát triển niềm đam mê nghệ thuật âm nhạc của mình.

Đội ngũ giảng viên: KNT hiện có 28GV, GV giảng dạy âm nhạc là 22, giảng viên múa là 06. Các GV trong KNT không chỉ được đánh giá cao trong giảng dạy và nghiên cứu khoa học mà còn đạt nhiều giải thưởng lớn trong sáng tác, dàn dựng, biểu diễn nghệ thuật và đóng góp tích cực vào phong trào văn hóa văn nghệ của tỉnh như: Năm (2017; 2022) - 02GV được tặng Bằng khen của Bộ VHTTDL; năm (2018) - 01 GV được tặng Bằng khen của Liên đoàn Lao động tỉnh Quảng Ninh và Bằng khen của UBND; năm (2016, 2021) - 03 GV được phong tặng danh hiệu “Nghệ sỹ vùng mỏ”; 02 GV đạt giải nhì và 02 GV đạt giải khuyến khích “Hội giảng nhà giáo giáo dục nghề nghiệp tỉnh Quảng Ninh năm 2023” và nhiều giấy khen, giấy chứng nhận của Bộ VHTTDL; Sở GD&ĐT dành cho các cá nhân và HSSV trong khoa.

Về cơ sở vật chất: Được sự quan tâm và đầu tư của tỉnh, cơ sở vật chất tại KNT, Tr.ĐHHL luôn đảm bảo đầy đủ trang thiết bị cần thiết cho việc học tập, thực hành và biểu diễn nghệ thuật của HSSV. Hiện tại, ngoài việc bố trí các phòng học riêng cho các chuyên ngành: thanh nhạc, nhạc cụ hiện đại và truyền thống, múa, hội họa, HSSV trong khoa còn được trang bị các phòng học khác giúp nâng cao các bài tập thực hành: Phòng hòa tấu cùng dàn nhạc; sân tập luyện và biểu diễn nghệ thuật; hội trường sân khấu với đầy đủ trang thiết bị âm thanh ánh sáng đảm bảo cho HSSV cọ sát sân khấu, trải nghiệm khả năng trình diễn, và thi kết thúc học phần.

Bên cạnh trang thiết bị được đầu tư trên, HSSV trong khoa còn được hưởng các chế độ chính sách: Miễn giảm học phí theo NĐ81/2021/NĐ-CP ngày 27/08/2021 của Chính phủ; Chính sách

theo Nghị quyết số 233/2019/NQ-HĐND ngày 07/12/2019 của Hội đồng nhân dân tỉnh Quảng Ninh - HSSV được hỗ trợ 100% tiền đóng học phí hàng tháng bằng mức đóng học phí phải nộp theo quy định; Chính sách ưu đãi của Tr.ĐHHL về chế độ học bổng, hỗ trợ đầu vào một lần với mức tối thiểu 5.000.000 đồng. Đây chính là minh chứng về sự quan tâm đặc biệt của tỉnh Quảng Ninh và nhà trường dành cho HSSV trong khoa. Những chính sách ưu đãi này không chỉ góp phần giảm bớt gánh nặng tài chính cho phụ huynh và các em HSSV mà còn tạo điều kiện tốt nhất để HSSV ngành nghệ thuật có thể

yên tâm học tập, phát triển toàn diện cả về kiến thức và kỹ năng.

Học sinh sinh viên: Hiện nay, số lượng HSSV trong KNT có tổng số 281, trong đó ngành nghệ thuật âm nhạc là 96hs chiếm 53,03%. Phần lớn HS hệ trung cấp các ngành năng khiếu của khoa được tuyển sinh từ các trường phổ thông trên địa bàn TP Hạ Long; hệ cao đẳng là HS đã tốt nghiệp phổ thông trên địa bàn tỉnh. Về vấn đề thi tuyển, đối với hệ TC chuyên ngành nghệ thuật âm nhạc (nhạc cụ và thanh nhạc), HS được thi tuyển đầu vào 2 môn: chuyên ngành và thẩm âm, tiết tấu.

Đặc điểm lớp học được sắp xếp như sau:

Hệ	Cao đẳng (3 năm)	Trung cấp (4 năm)	Trung cấp (6 năm)
Độ tuổi	Tốt nghiệp PTTH	Lớp 9-12	Lớp 6-9
Quy mô lớp học	7-10 HS/lớp	7-10 HS/lớp	10-20 HS/lớp
Thời lượng	1 lớp/1 khóa/năm	1 lớp/1 khóa/năm	1 lớp/1 khóa/năm

2.3. Khả năng cảm thụ âm nhạc của HSSV khoa Nghệ thuật

Thông qua các buổi hội thảo chuyên môn và tổng kết học kỳ, có thể nhận thấy khả năng cảm thụ âm nhạc của học sinh, sinh viên ngành âm nhạc tại Khoa Nghệ thuật còn tồn tại nhiều hạn chế, đặc biệt trong việc nhận biết nốt nhạc, dịch giọng trong ký-xướng âm và thể hiện tính chất tình cảm của tác phẩm. Những hạn chế này ảnh hưởng đến chất lượng giảng dạy, sự tiếp thu của sinh viên và làm giảm niềm tin vào năng lực bản thân.

Nguyên nhân của thực trạng này bao gồm cả yếu tố khách quan và chủ quan. Về khách quan, môi trường học tập tại khoa chịu nhiều ảnh hưởng từ việc sắp xếp lớp học đa dạng về lứa tuổi, thời khóa biểu bị chi phối bởi chương trình học phổ thông, trong khi chương trình đào tạo chuyên sâu đòi hỏi sự chủ động và kỷ luật cao từ phía người học. Khối lượng học tập nặng khiến nhiều học sinh khó duy trì việc học tại hai trường, dẫn đến tình trạng nghỉ học hoặc bảo lưu.

Về chủ quan, sự thiếu quan tâm từ gia đình và cộng đồng đối với định hướng phát triển âm nhạc chuyên sâu đã khiến nhiều học sinh không được đầu tư đầy đủ thời gian và tinh thần cho việc rèn luyện cảm thụ âm nhạc. Bên cạnh đó, cơ sở vật chất phục vụ học tập tại cơ sở 2 còn hạn chế, kỹ năng nghe – phân tích âm nhạc chưa được chú trọng, và sinh viên thiếu sự chủ động trong tự học,

tự rèn luyện. Ngoài ra, áp lực từ việc học song song hai chương trình cũng khiến các em ít có cơ hội tham gia trải nghiệm thực tế qua các hoạt động biểu diễn hoặc sinh hoạt nghệ thuật tập thể.

Tất cả những yếu tố này đã tạo nên những rào cản đáng kể đối với quá trình phát triển khả năng cảm thụ âm nhạc của học sinh, sinh viên ngành nghệ thuật âm nhạc tại Khoa Nghệ thuật – Trường Đại học Hạ Long.

2.4. Giải pháp phát triển khả năng cảm thụ âm nhạc cho HSSV

Với những nguyên nhân chủ quan và khách quan trên, để cải thiện và phát triển khả năng cảm thụ âm nhạc cho HSSV, có nhiều giải pháp khác nhau, trong phạm vi bài viết này tác giả xin đề xuất một số giải pháp sau:

Như trên đã nói, sự khác biệt về chương trình đào tạo và sự đa dạng về lứa tuổi trong tuyển sinh chi phối các hoạt động đào tạo tại KNT như: việc tổ chức lớp học, hoạt động ngoại khóa, biểu diễn nghệ thuật, sinh hoạt lớp v.v... để khắc phục điều này, GVCN cần định hướng cho phụ huynh và HSSV hiểu về sự khác biệt của chương trình đào tạo ở môi trường chuyên nghiệp với môi trường học PT để HS chủ động trong vấn đề học tập, bên cạnh đó, GVCN cần phối hợp với PH học sinh tạo ra một môi trường học tập hỗ trợ và khuyến khích sự phát triển toàn diện của học sinh bằng những việc làm cụ thể sau:

- *Xây dựng kế hoạch học tập cá nhân:* Tổ chức

các buổi hướng dẫn (PHHS) về kỹ năng quản lý thời gian, cùng con lên kế hoạch học tập hợp lý, cân bằng giữa việc học văn hóa, thực hành âm nhạc và tham gia các hoạt động nghệ thuật khác.

Theo dõi và hỗ trợ tâm lý: Đảm bảo rằng học sinh không gặp quá nhiều áp lực khi phải thích nghi với chương trình chuyên nghiệp. GVCN và PHHS có thể thường xuyên trao đổi để nắm bắt tâm lý, động viên và hỗ trợ học sinh khi cần thiết.

Kết nối với các nghệ sĩ và chuyên gia: Xây dựng mối liên hệ giữa KNT, PHHS và các nghệ sĩ chuyên nghiệp để học sinh có thể tiếp xúc với môi trường nghệ thuật thực tế, mở rộng hiểu biết và nâng cao kỹ năng.

Định hướng phát triển lâu dài: Giúp học sinh hiểu rõ tiềm năng và cơ hội nghề nghiệp trong lĩnh vực nghệ thuật, từ đó định hướng lộ trình học tập và phát triển phù hợp với bản thân.

Đối nguyên nhân chủ quan trên tác giả xin đề xuất một số giải pháp với KNT và cán bộ giảng viên bộ môn như sau:

Tuyên truyền giáo dục nhận thức thông qua các buổi liên hoan âm nhạc, gặp mặt đầu năm hoặc qua các buổi thi kết thúc học kỳ, báo cáo tốt nghiệp v.v... để phụ huynh, HSSV và cộng đồng hiểu rõ giá trị của nghệ thuật âm nhạc đối với sự phát triển của HSSV.

Phối hợp với các chuyên gia âm nhạc tư vấn và hướng dẫn HSSV có năng khiếu theo đuổi nghệ thuật một cách bài bản; hợp tác với các tổ chức nghệ thuật mở rộng cơ hội đào tạo chuyên sâu cho HS có tài năng; phổ biến các chính sách, học bổng, quỹ hỗ trợ của tỉnh và nhà trường dành cho HSSV ngành năng khiếu âm nhạc v.v... Bên cạnh đó cung cấp thông tin về cơ hội nghề nghiệp liên quan đến âm nhạc, giúp HSSV và phụ huynh có cái nhìn rõ hơn về tiềm năng phát triển.

Đề xuất kế hoạch đầu tư nâng cấp trang thiết bị cần thiết hỗ trợ giảng dạy, bên cạnh đó xây dựng các chương trình biểu diễn nghệ thuật với mục tiêu tìm kiếm nguồn tài trợ từ cộng đồng, doanh nghiệp hoặc nhà hảo tâm để hỗ trợ nâng cấp cơ sở vật chất hoặc tài trợ đào tạo mũi nhọn.

- Tích hợp phương pháp luyện nghe chuyên sâu vào chương trình học bằng cách xây dựng giáo trình riêng hoặc tổ chức các buổi học tập trung vào kỹ thuật nghe chủ động giúp học sinh

phân biệt các yếu tố âm nhạc một cách rõ ràng hơn ví dụ: sử dụng công nghệ, phần mềm âm nhạc phân tách từng phần (melody, harmony, rhythm) các bản nhạc nổi tiếng để HS nhận diện chi tiết hơn, hoặc GV định hướng HS rèn luyện thói quen luyện nghe thường xuyên bằng việc tiếp cận các phong cách âm nhạc khác nhau, chia sẻ cảm nhận, hiểu biết của mình về phong cách âm nhạc đó v.v...

- *Xây dựng môi trường học tập tích cực* bằng việc tạo nhóm hỗ trợ học tập thực hành trong hoặc ngoài giờ lên lớp (có thể theo hình thức online hoặc trực tiếp), nơi các học sinh lớn hơn giúp đỡ học sinh nhỏ tuổi, học sinh giỏi hỗ trợ học sinh trung bình, yếu trong việc rèn luyện thực hành âm nhạc, chia sẻ kinh nghiệm, tạo môi trường học tập gắn kết và động viên nhau cùng phát triển.

- *Đẩy mạnh sự liên kết với các tổ chức nghệ thuật nhằm khuyến khích trải nghiệm thực tế:* Ngoài việc mời nghệ sĩ về giao lưu, các giảng viên có thể phối hợp với các trung tâm âm nhạc, đoàn nghệ thuật để tạo điều kiện cho học sinh tham gia các dự án âm nhạc thực tế, các buổi hòa nhạc, trình diễn, hội thảo âm nhạc giúp HSSV mở rộng khả năng tương tác, giao tiếp âm nhạc, khả năng phối hợp nhóm.

- *Phát triển kỹ năng biểu diễn và sự tự tin:* Tổ chức các cuộc thi âm nhạc trong phạm vi theo cấp bậc tăng dần (lớp, ngành, khoa...) để HSSV rèn luyện kỹ năng biểu diễn, thể hiện cá tính âm nhạc và sự sáng tạo; Huấn luyện kỹ thuật sân khấu để HSSV có bước đầu làm quen với môi trường nghệ thuật biểu diễn thành công như: hướng dẫn HSSV cách kiểm soát cảm xúc, làm chủ ngôn ngữ cơ thể và tương tác với khán giả để nâng cao kỹ năng biểu diễn; Cung cấp các công cụ hỗ trợ tâm lý như: hướng dẫn kỹ thuật thư giãn hít thở sâu, các bài tập tập trung để giảm căng thẳng trước khi biểu diễn v.v...

III. KẾT LUẬN

Tóm lại, phát triển cảm thụ âm nhạc cho học sinh sinh viên không chỉ là việc rèn luyện kỹ thuật mà còn là một quá trình giáo dục toàn diện, đòi hỏi sự kết hợp chặt chẽ giữa nhà trường, phụ huynh, giảng viên và cộng đồng nghệ thuật. Những giải pháp đã đề xuất nếu được thực hiện một cách đồng bộ và hiệu quả, sẽ giúp học sinh sinh viên không chỉ nâng cao kỹ năng âm nhạc mà còn phát

triển tư duy sáng tạo, khả năng biểu diễn và sự tự tin trong nghệ thuật.

Việc tạo môi trường học tập tích cực, khuyến khích sự giao lưu với các nghệ sĩ chuyên nghiệp, kết hợp công nghệ trong giảng dạy và định hướng phát triển lâu dài sẽ giúp học sinh có cái nhìn toàn diện hơn về con đường nghệ thuật của mình. Qua đó, không chỉ nâng cao chất lượng đào tạo

mà còn góp phần xây dựng một cộng đồng nghệ thuật vững mạnh, nơi các tài năng trẻ được phát huy tối đa khả năng và cống hiến cho nền âm nhạc Việt Nam.

Với những nỗ lực và sự phối hợp chặt chẽ, thiết nghĩ chắc chắn giáo dục âm nhạc sẽ tiếp tục phát triển mạnh mẽ, mang lại lợi ích lâu dài cho học sinh sinh viên và nền nghệ thuật nước nhà.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Thị Nhung (2016). *Giáo dục âm nhạc trong trường học phổ thông*. Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.
2. Trần Thị Thủy (2018). *Phương pháp rèn luyện kỹ năng cảm thụ âm nhạc cho sinh viên chuyên ngành sư phạm âm nhạc*. Tạp chí Giáo dục Nghệ thuật, số 27, tr. 45–48.
3. Hoàng Văn Tân (2019). *Cảm thụ nghệ thuật – từ lý luận đến thực tiễn*. Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Hà Nội.
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021). *Chương trình đào tạo ngành Sư phạm Âm nhạc trình độ Cao đẳng*.
5. Lê Thị Hồng (2020). *Giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo sinh viên ngành nghệ thuật trong bối cảnh giáo dục hiện đại*. Tạp chí Khoa học Giáo dục Nghệ thuật, số 12, tr. 20–25.